

Hamarosan kiderül, milyen struktúrában dolgoznak a tanárképző karok

Átalakul a tanárképzés

Jelenleg országosan túlreprezentált a pedagógusképzés, például a Szegedi Tudományegyetemen hatezer hallgatót érint. Várhatóan csökken a tíz-tizenegy szemeszteres tanulást igénylő tanárság iránti érdeklődés. Ugyanakkor még csak az első hat szemeszter, az alapképző szint részletei ismertek, a mesterképzésről még tárgyalnak a szakemberek.

A magyar felsőoktatás még nem élt át ilyen hatalmas átalakulást, mint most, az úgynevezett bolognai folyamattal – véli Pukánszky Béla. A Szegedi Tudományegyetem rektorhelyettese részt vesz az idén szeptembertől gyökeresen megváltozó tanárképzés részleteinek kidolgozásában is.

Nincs címzett bejárta

Egységessé válik a pedagógusképzés. Újdonság, hogy például nem lehet jelentkezni, vagyis nincs címzett bejárata a tanárképzésnek – szemben az ugyancsak a pedagógusképzésbe tartozó négyéves tanító- és óvodapedagógus-, illetve a gyógypedagógus-képzéssel. Változás, hogy az egyszakosra épülő rendszer kétszakos képzéssé alakul, miközben nem lesz külön általános iskolai és külön középiskolai pedagógus végzettség. Változás, hogy ezentúl a mesterszintre koncentrálnak a pedagógiai, pszichológiai, módszertani tanulmányok.

Az idén szeptemberben kezdődő új tanévben első évfolyamosok számára az alapképzés, az első három év (hat szemeszter) már a szaktudományokról szól – egy markánsabb (120 kredit) első és egy kisebb lendülettel induló második (50 kreditszámú) szakkal, egy csöpp (10 kredit) pedagógiával és pszichológiával fűszerezve.

Viták a mesterszintről

A második, a mesterszinten (a hetedik-tizedik szemeszterben) kiteljesedő tanárképzés mikéntjéről még javában tárgyalnak a szakemberek. Az országos vita arról folyik, hogy az alapképzésben tanult első tanárszak a mesterszinten a második szakkal megközelítően azonos erejű, vagy gyengébb legyen (azaz 40-40 vagy 30-50 kredit). Ehhez járul még a (40 kredit) pedagógiai-pszichológiai blokk, belső tanítási gyakorlattal. Mindezt megfajlíti (tizenegyedik szemeszterként) egy fél éves egybefüggő (mintegy 30 kreditnyi) iskolai gyakorlat, amit segédtanárként tölt el az egyetemista. E „ráadás” az orvosegyetemen ismert rezidensképzéshez hasonlítja a rektorhelyettes.

Az országos szintű és a helyi változások eredményeként – Pukánszky Béla véleménye szerint – a tanárképzés gyakorlat-orientáltsága erősödik, miköz-

Fotó: Karnok Csaba

Sok minden változik, a tanárképző bejárata marad

ben szaktudományos jellege sem csorbul.

Mi lesz a tanárképző karral?

Az országos elképzelések változása után a szegedi helyzetről Pukánszky Béla elmondta: az 1921 óta itt folyó tanárképzés terén egyrészt gyakorlatias (a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolai Karon), másrészt elméleti megalapozottságú (a bölcsészeti és természettudományi karon) tapasztalatokkal rendelkezünk. Elismerte: a szakma magas szintű művelése mellett a pedagógikum átadása terén párhuzamosságok léteznek. Most az a feladat, hogy a pszichológiát, a

pedagógiát és a módszertant egységes mederbe terelejk. Azon dolgoznak, hogy e téren kialakuljon az SZTE egységes arculata és vezérlőrendszere, ami a koncepciógyártásban, az összefogásban és a hallgatók segítségével is megnyilvánul.

Pillanatnyilag létezik egy vertikális struktúra: három (a bölcsészeti- és a természettudományi, valamint a tanárképző) kar vesz részt a pedagógusképzésben, miközben kikerülhetetlen horizontális együttműködésük. Pukánszky rektorhelyettes úgy véli: két hónapon belül kiderül, Szegeden milyen szervezeti keretben történik majd a tanárképzés.

Ú. I.

KREDIT

A Pallas nagylexikon szerint a latin *creditum* szóból származó *credit* szó jelentése: hitel. A felsőoktatásban viszont az úgynevezett kötött tanrend helyett vezették be a kredit-alapút. A kreditek azon összes hallgatói tanulmányi munkaidőn alapulnak, amely egy átlagos képességű hallgatótól a tanulmányok teljesítése érdekében elvárható. A kreditet mindenki érdemjegytől függetlenül megkapja, ha teljesíti egy tanegységet, és csak érdemjeggyel záruló tanegységért lehet kreditet beszámítani. A kreditrendszer előnye között említik az egyetemeken közötti átjárhatóságot, az egyéni tanulmányi rend kialakíthatóságát.

Újságíróból a Forrásban

A sztárvendég Gáspár Laci lesz

Néhány év kihagyás után ismét megszervezik Szegeden január 28-án a Csongrád megyei újságíró bált.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Ez a meghívó mindenkinek szól. A bál ugyan az újságíróké, de szeretettel várják a szervezők mindazok jelentkezését, akik együtt kívánnak szórakozni a média megyei képviselőivel. A főszponzor a Délmagyarország, támogatja a bált a Városi TV és a Rádió 88, és ott lesznek más médiumok képviselői is. A Magyar Újságírók Országos Szövetségének vezetői közül a szegedi rendezvény megnyitását Eötvös Pál elnök vállalta.

A szervező – Rózsa B. György, a Magyar Rádió egykori munkatársa – olyan vendéget igyekezett meghívni, aki mostanában topon van a hazai zenei életben, ezért esett Gáspár Lacira a választása.

– Kellemes emlék fűz Szegedhez, hiszen első lemezem első vidéki bemutatókoncertjére éppen itt került sor – nyilatkozta az énekes. – Egyébként nemcsak énekelni járok ide, hanem nézőként, lelkes rajongóként is itt ültem a közönség között tavaly nyáron, hogy meghallgathassam George Benson koncertjét. Az előadás után személyesen is találkoztam gyerekkori kedvencemmel. Megtiszteltetés volt hosszasan elbeszélgetni a világhírű énekesrel, akinek a dalával mutatkoztam be annak idején a Megasztár műsorában.

– Milyen évet zárt 2005-ben?

– Nagyon jót! Év végén jelent meg a Bárhol jársz című lemezem, ami hihetetlenül gyorsan bearányozódott, és örülnék, ha platina-

lemez lenne belőle. Most kaptam meg a Danubius Rádió értékelését, náluk én lettem az év énekes, énylem az év albuma (Bárhol jársz), és enyém a legtöbb szavazatot kapott sláger, a Ma éjszaka. Mi kell ennél több? Annyi szakmai és közönségdíjjal jutalmaztak egész évben, hogy maradéktalanul boldognak érzem magam. Tele vagyok alkotókedvvel, remélem, a formámat sikerül átmentenem 2006-ra is. Örülök, hogy megismerem a közönség, hogy megismerem a koncertekre jönnek el, hanem immáron két éve az interneten is működik rajongói klubom.

A bálon az Atlantis zenekar játszik, fellépnek a Princek, akiket már ismer a helyi közönség, hiszen a három fiatal, jól képzett hegedűs több alkalommal is meglepete már Dél-Magyarország közönségét a klasszikus és a modern zene ötvözeté jegyében készült műsorával. A vendégek számára természetesen díjakért – amatőr táncversenyt rendeznek, lesz tombola, és aki nem lakik jól a háromfala menüvel, annak éjjel után jönnek az újabb falatok. Kitűnő borokról gondoskodott a bál szegedi társszervezője, a Palma Reklámstúdió. Érkezőkor kóstolót tartanak, majd egész éjszaka díjmentesen rendelkeznek a vendégek a Sósalmi Pincészet és a tálylyai Szent Vincze Pince boraiból, valamint a Borsos Györgyár Prémium söréből. A belépő ár 12 ezer forint, a műsor, az étkezés és a felkínált italok korlátlan fogyasztása – mind benne foglaltatik.

Jegyek a szegedi társszervező irodában, a Palma Reklámstúdióban kaphatók, az Arany János utca 7. szám alatt.

A nyalásnak vége

Két dolog biztosan össznépi nyalásra készítetett bennünket. Az egyiknek leginkább tavasztól télig volt a szezonja, illetve van most is, ha elmúlik a tél. Vagy tölcsérben találják, vagy kicsike tálkában, asztal mellett, illetve kehelyben még. Talán kitalálták már, de még fontos tudnivalók járnak hozzá. Gombóclövő marokfegyverrel szórják, és könnyen tikkadó emberek nehezen kerülnek el. Ismerősökre rá szoktak szólni: nem szégyelled magadat? Világos nappal, utcahosszat nyalakodsz? Kiderült, kutyafelédélként ugyan nem árulják, némely négylábúak soha nem is találkoznak vele, de a legkedvencebbek kikövetelik maguknak. Írhattam is az egyikről, Koldusének, kutyahangra volt a címe, ha jól emlékszem. Szibériából induló farkasszármarazékról volt szó, rendes kutyahangját már az ottani keserves hidegekben elvesztette, csak éneklésre adott neki sanszot a természet.

Egyik tévécsatornánk két hölgy kedves nyalakodásával szokta elválasztani műsorait, vagy másik kettő dnyahicipelésével. Mondanom se kell, a fagyaltól beszéltünk eddig. Sokáig ugyan rémként ülte meg az élvezkedők lelkét bizonyos szalmonellavész, de ahogy kitiltották a cukrászdákból a kacsofajához fogható természetes anyagokat, ennek is elapadtak forrásai.

Bárgyú talalós kérdésbe is begyűrűzött a másik. Hátul nyalják, elől nyomják, mi az? Rokon a fagyaltal, az inflációgyarak minden évben gondoskodnak róla, hogy drágább legyen. Öregberek emlékezhetnek még négyfilleres, vagy nyolcfilleres változatára is. Idén csak két forinttal áradt a nyúlátak fölé, helyben fogyasztja a kutyahergelő postás, akár vidékre viszi, képeslapra és borítékos levélre való tekintet nélkül. És ötvenkettőnél tartunk, egyelőre még forintban.

A lényegről el ne felejtszünk. Mostanáig kiölthette hatalmas nyelvét akárki a postás-kisasszony szemé látására is, és végignyálhatta ragasztóval bekent hátulját. Természetesen nem a kisasszonyét.

Egy ideig a boríték is nyelvi segédlettel ragadt, de nyelvpótlékok azért se számítottak föl. Előtte van az a reszketeg öreg néne, aki hosszú sorállás után megrészelt kérti a stemplizó kisasszonytól. Le is gorombította, még jobban összetöpörödve menekült a szórásból. Mint a farba rügött kutya. Mit nem képzel a szemtelenje! Bélyegszélet kérti? Mentségére föl is szólaltam: lehetne ezen segíteni, ragasztóval kellene bekenni a boríték leffentyűjét.

Frontos idő lehetett, én is megkaptam a magamét. Örömmel jelentem, nyelveink meg vannak váltva. Évekkel ezelőtt fölaltatták már a nyalakodás nélküli kopertát, és ennek az az előnye is megvan, ha leragasztás után jutna eszembe, hogy két fontos valamit kifelejtettem belőle, fölnyithatom, és újra ragaszthatom. Legnagyobb hasznát katonáknál és buszúgóknál látták volna.

Most tűnt föl, karácsonykor, hogy a bélyeg is követte a nemzetközi normát, azt is lehet úgy kapni, hogy nem kell nyalunk érte. Négyet adtak egy kutyanyelven, tehát tömbösítve hozták forgalomba. Komoly dolog a postai szolgáltatás, tessék egyszerre négy levelet írni, és versenyezteni őket. Megegett már, hét napig keringtet az úrban a levél, és a sürgősségének is kellett a négy. Mintha kiment volna már a divatból a fekete holló, kikapván levelét az anyai kézről.

Akik pedig arra számítottak, most is a végén csattan az ostor, és kimondom, a nagy benyalásoknak és a benyalatosságoknak is vége, azt hiszem, alaposan elsiették. Sokáig kell még várjunk rá.

H. D.

A tétre menő kérdés: Lehet-e a bolognai rendszerbe „átbukni”?

A most első éves egyetemi hallgató nagyon nehéz helyzetbe kerül, ha tanulmányai folytatására egy esztendő halasztást kér. A felsőoktatás jelenlegi rendszere ugyanis szeptembertől gyökeresen átalakul.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Évet halasztania lehet, de nem érdemes a most első éves egyetemi hallgatónak. Ugyanis az eddigi felsőoktatási rendszer az EU-tagországok Bolognában kötött szerződésének megvalósításaként teljesen megváltozik. Így az Oktatási Minisztériumban sem igazán egyértelmű, a most egységes

egyetemi szintű (tízszemeszteres) képzésre felvett elsős jövőre milyen átmeneti szabályok alapján lehetne ismét gólya az úgynevezett bolognai rendszerben. Ez ugyanis eleve két részből, az alap- és mesterszintű (azaz hat plusz négy szemeszteres) képzésből áll.

Az új felsőoktatási törvény előírja, hogy az intézményeknek biztosítaniuk kell a 2006. szeptember 1-je előtt beiratkozott hallgatók számára, hogy a „rég rendszerben” fejezhessék be tanulmányaikat – nyilatkozta Bakonyi László. Az oktatási tárca csoportvezetője hangsúlyozta: a lehetőségét meg kell teremteni azok számára is, akik évet halasztanak, s természetesen azoknak is, akik nem teljesít-

tették az előírt kreditmennyiséget. Am Pukánszky Béla, a Szegedi Tudományegyetem oktatási rektorhelyettese nem ismer olyan pontosan körülírt átmeneti rendszert, amit bátran alkalmazhatnának. Ennek ellenére föl kell kínálni valamilyen lehetőséget annak a diáknak, aki „át akar bukni” a bolognai rendszerbe. Az oktatási tárca munkatársa szerint a halasztó vagy kreditet nem teljesítő hallgatónak – elvileg – joga, hogy látogathassa az új rendszerű képzés szemináriumait, s ne csak vizsgakurzusként vehesse föl az előírt tárgyakat, de ezt törvény mégsem írja elő. Vagyis az intézmény dönthet így, de úgy is, hogy nem tanítja meg, csak vizsgáztat az előírt tananyagból.